

Ändringar i passlagen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2004/05:119 Ökad säkerhet i pass m.m., sex motioner som väckts med anledning av propositionen samt tre motionsyrkanden som väckts under den allmänna motionstiden år 2004.

I propositionen föreslås ändringar i reglerna för svenska pass. Det rör sig främst om åtgärder för att höja säkerheten i passen. Bland annat skall passen förses med s.k. biometrisk information. Den som ansöker om pass skall vara skyldig att låta passmyndigheten ta en bild i digitalt format av hans eller hennes ansikte. Bilden sparas sedan på ett lagringsmedium i passet.

I propositionen föreslås även åtgärder för att försvåra för personer som dömts till frihetsberövande påföljder att lämna landet under verkställigheten, t.ex. skall pass som förvaras av en kriminalvårdsanstalt inte annat än i undantagsfall få disponeras av den intagne.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2005.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag och avslår motionerna.

I ärendet finns två reservationer (m och kd respektive m och fp) och ett särskilt yttrande (m och fp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Ökad säkerhet i pass m.m.....	5
Inledning.....	5
Passfoton.....	6
Pass på kriminalvårdsanstalt m.m.....	7
Lagförslagen i övrigt.....	8
Passmyndighet.....	8
Reservationer.....	10
1. Framställning av passbilder, punkt 2 (m, kd).....	10
2. Passmyndighet, punkt 3 (m, fp).....	10
Särskilt yttrande.....	12
Ökad säkerhet i pass, punkt 1 (m, fp).....	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	13
Propositionen.....	13
Följdmotioner.....	13
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004.....	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	15
<i>Bilaga 3</i>	
Rådets förordning (EG) nr 2252/04.....	29

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Ökad säkerhet i pass

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i passlagen (1978:302),
- b) lag om ändring i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt,
- c) lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
- d) lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård. Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:119 och avslår motionerna 2004/05:Ju219, 2004/05:Ju340 yrkande 4 och 2004/05:Ju466 yrkande 13.

2. Framställning av passbilder

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju37, 2004/05:Ju38 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Ju39, 2004/05:Ju40 och 2004/05:Ju41 yrkande 1.

Reservation 1 (m, kd)

3. Passmyndighet

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Ju41 yrkande 2 och 2004/05:Ju42.

Reservation 2 (m, fp)

Stockholm den 2 juni 2005

På justitieutskottets vägnar

Britta Lejon

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Britta Lejon (s), Rolf Olsson (v), Margareta Sandgren (s), Beatrice Ask (m), Helena Frisk (s), Peter Althin (kd), Elisebeht Markström (s), Jeppe Johnsson (m), Göran Norlander (s), Torkild Strandberg (fp), Johan Linander (c), Joe Frans (s), Kerstin Andersson (s), Leif Björnlod (mp), Christer Erlandsson (s), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Inom Justitiedepartementet har utarbetats en departementspromemoria, Ökad säkerhet i pass m.m. (Ds 2004:8), med förslag till ändringar i bl.a. passlagen (1978:302). Promemorian har remissbehandlats. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2004/1747/PO).

Regeringen har i särskild ordning remitterat ett utkast till lagrådsremiss i fråga om vilket biometriskt underlag som bör tas in i pass. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2004/1747/PO).

Lagrådet har granskat regeringens förslag.

Regeringens lagförslag återfinns i *bilaga 2*.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i reglerna för svenska pass.

I syfte att höja säkerheten i pass föreslås att svenska pass skall förses med s.k. biometriska uppgifter som kan utgöra underlag för datorstödd jämförelse och identifiering. Det biometriska underlaget skall bestå av en ansiktsbild i digitalt format, som lagras i passet i komprimerad form på ett lagringsmedium. Vidare föreslås att giltighetstiden för vanligt pass begränsas till fem år.

I propositionen föreslås också att personer som avtjänar fängelsestraff om minst ett år eller genomgår sluten ungdomsvård om minst ett år inte skall kunna få ett nytt pass. Det föreslås dessutom att pass skall återkallas i dessa fall. Detsamma skall gälla den som överlämnats till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning. Dessutom skall det enligt förslaget bli möjligt att i vissa fall hindra den som är intagen i kriminalvårdsanstalt eller genomgår sluten ungdomsvård att disponera sitt pass under t.ex. permissioner.

Därutöver föreslås bl.a. en skyldighet för den som förfogar över pass utan att vara passinnehavare i passlagens mening att överlämna ett återkallat pass till passmyndigheten.

Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2005.

Utskottets överväganden

Ökad säkerhet i pass m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen bifaller regeringens förslag om ändringar i reglerna för svenska pass. Detta innebär att utskottet avstyrker motionsyrkanden om att även andra än passmyndigheten skall få ta passbilder. Vidare avstyrker utskottet motionsyrkanden om att personer som är intagna på kriminalvårdsanstalt inte skall ha tillgång till pass samt motionsyrkanden om att överföra passhanteringen från polisen till annan myndighet.

Jämför reservationerna 1 och 2.

Inledning

Förfälskning och missbruk av pass och andra resehandlingar utgör ett allvarligt problem, både nationellt och internationellt. Pass kan exempelvis användas vid förmögenhetsbrott, vid människosmuggling, vid människohandel eller i samband med planering och utförande av terroristbrott. Internationellt pågår det inom ett flertal olika organ arbete för att komma till rätta med förekomsten av falska resehandlingar och för att förhindra missbruk av sådana handlingar.

FN-organet International Civil Aviation Organisation (ICAO), som bl.a. har till uppgift att utfärda rekommendationer om säkerhet i resehandlingar, har antagit en rekommendation om att införa biometri i pass. Med biometri avses i detta sammanhang främst en metod för att identifiera en person eller avgöra om en påstådd identitet är riktig, baserad på mätning av fysiska karaktärsdrag hos den som skall identifieras. I ICAO:s rekommendation föreslås att ansiktsjämförelse skall användas som minimistandard, medan avläsning av fingeravtryck eller iris rekommenderas som frivilligt komplement.

I sammanhanget kan nämnas att USA som villkor för viseringsfrihet kommer att kräva att pass utfärdade fr.o.m. den 26 oktober 2005 innehåller biometriska uppgifter i enlighet med ICAO:s rekommendationer.

Även inom Europeiska unionen (EU) har det under en tid pågått ett arbete som avser biometriska kännetecken i resehandlingar. I rådets förordning (EG) nr 2252/04 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometri i pass och resedokument, som återfinns i *bilaga 3*, föreskrivs att medlemsstaternas pass måste uppfylla vissa minimistandarder. Bland annat skall pass som utfärdas senare än 18 månader från det att de tekniska specifikationer har antagits innehålla ett lagringsmedium

(minnesenhet) med passinnehavarens ansiktsbild. I pass som utfärdas senare än 36 månader från det att de tekniska specifikationerna antagits måste även fingeravtryck finnas lagrade.

Passfoton

I propositionen föreslås att den som ansöker om pass skall vara skyldig att låta passmyndigheten ta en bild i digitalt format av den sökandes ansikte. Ansiktsbilden skall sparas på ett lagringsmedium i passet.

I motionerna Ju37 (m), Ju38 (fp) samt Ju39 och Ju41 (båda m) yrkas att även annan än passmyndigheten skall ges möjlighet att ta fram passbilder. I motion Ju40 (v) begär motionärerna en utredning av alternativ till införandet av en exklusiv rätt för passmyndigheten att ta fram passbilder samt vilka konsekvenser de föreslagna ändringarna får för fotohandlare m.fl.

De tekniska förutsättningarna för att föra in biometrisk information i pass beskrivs i propositionen (s. 22). För att lagra biometrisk information i passen skall dessa vara utrustade med ett kontaktlöst datachip. På datachipet sparas innehavarens ansiktsbild tillsammans med personuppgifter. Datachipet innehåller även en s.k. publik digital nyckel så att andra länders gränskontroller kan verifiera att innehållet i chipet inte har manipulerats. Laddningen av datachipet utförs av passtillverkaren. För att kunna införa det nya biometriska passet krävs ny utrustning och ytterligare systemstöd på landets alla passansökningsställen. Vid ansökningstillfället blir sökanden fotograferad i en fotostation, som tar flera digitala foton och automatiskt säkerställer kvaliteten på dessa. I samband därmed tas biometriska data fram ur ansiktsbilden i syfte att verifiera att det nyss tagna fotografiet är användbart som underlag för verifiering av ansiktsbiometri. Ett digitalt fotografi används dels för att lasergravera ansiktsbilden i passet, dels för att i komprimerad form sparas på datachipet i passet.

I propositionen anförs att det är viktigt att svenska pass håller en sådan teknisk standard och kvalitet att förfalskningar och annat missbruk försvåras. Genom att passmyndigheten tar en bild av sökanden, i stället för som i dag en fotograf eller sökanden själv i en fotoautomat, säkerställs att bilden i passet verkligen avbildar rätt person. Ett sådant förfarande säkerställer också att passbilden har en sådan kvalitet att den kan användas för datorstödd verifiering vid en gränskontroll. Den nya ordningen får självfallet konsekvenser för de fotohandlare m.fl. som i dag tillhandahåller fotografering för passansökan. Enligt regeringens mening väger emellertid behovet av att öka säkerheten i pass tyngre än de men den nya ordningen kan medföra för den privata marknaden. Andra alternativ bedöms av både tekniska och praktiska omständigheter inte vara möjliga. Det är därför inte möjligt att behålla den nuvarande ordningen att passökanden lämnar in fotografier i samband med passansökan.

Utskottet anser att det är viktigt att öka säkerhetsnivån i svenska pass. Att skydda samhället och den enskilde mot att passet används för brottsliga syften är ett angeläget intresse i en rättsstat. De krav som ställs internationellt innebär också att den nuvarande ordningen med ett vanligt fotografi i pass är otillräcklig.

När det gäller möjligheten att låta även andra än passmyndigheten ta passbilder anser utskottet att en sådan ordning skulle innebära en större risk för att fel person avbildas i passet. Utskottet delar regeringens bedömning att behovet av att öka säkerheten i pass väger tyngre än de men den nya ordningen kan medföra för näringslivet, och utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag om ändringar i passlagen i denna del. Härav följer att utskottet avstyrker motionerna Ju37, Ju38, Ju39, Ju40 och Ju41 i denna del.

Pass på kriminalvårdsanstalt m.m.

I propositionen föreslås vissa åtgärder som syftar till att försvåra för personer som dömts till frihetsberövande straff att lämna landet under verkställigheten. Bland annat skall den som avtjänar fängelsestraff om minst ett år eller genomgår sluten ungdomsvård om minst ett år inte kunna få pass, och hans eller hennes pass skall återkallas. Detsamma gäller för den som genomgår rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning. Vidare skall pass som förvaras av en kriminalvårdsanstalt inte annat än i undantagsfall få disponeras av den intagne. De situationer som avses undantas är t.ex. då den intagne fått tillstånd att åka utomlands under en permission. En liknande reglering föreslås för den som undergår sluten ungdomsvård.

I motionerna Ju219 (m), Ju340 (fp) och Ju466 (kd) framhålls att intagna på kriminalvårdsanstalt inte skall ha tillgång till pass.

För att underlätta anpassningen i samhället kan en intagen på kriminalvårdsanstalt enligt 32 § första stycket lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt (KvaL) beviljas tillstånd att lämna anstalten för viss kort tid (normalpermission), om det inte finns påtaglig fara för fortsatt brottslig verksamhet eller avsevärd fara för annat missbruk. Permission får enligt 32 § andra stycket också beviljas om någon annan särskild anledning föreligger (särskild permission). För permission får ställas de villkor som anses erforderliga beträffande vistelseort, anmälningsskyldighet eller annat. Om noggrann tillsyn behövs kan det föreskrivas att den intagne under permissionen skall stå under bevakning. I Kriminalvårdsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd för verkställighet i anstalt (KVVFS 2004:13) anges att ett villkor för beviljande av permission kan vara att den intagne lämnar in sitt pass till anstalten (9 kap. 7 §).

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat motionsyrkanden liknande de nu aktuella, senast våren 2004 (bet. 2003/04:JuU18 s. 20 f.). Utskottet avstyrkte bifall till motionsyrkandena samt anförde bl.a. att intresset av att förhindra att den intagne lämnar landet i många fall torde tillgodoses genom möjligheten att uppställa som villkor för permission att

den intagne lämnar ifrån sig passet. Utskottet hänvisade också till den då pågående beredningen av departementspromemorian Ökad säkerhet i pass m.m. (Ds 2004:8) och anförde att beredningen av promemorian inte borde föregripas.

Utskottet anser att det är viktigt att ha ett system där verkställigheten av utdömda straff kan genomföras på ett säkert sätt. Inte minst för att upprätthålla förtroendet för rättsväsendet är det viktigt att förhindra att de som dömts till fängelse olovligen lämnar landet under den tid de skall verkställa sina straff. Genom att begränsa dömda personers tillgång till pass torde risken för att de undandrar sig verkställighet minska.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ändringar i passlagen i denna del samt förslagen till ändring i lagen om kriminalvård i anstalt och i lagen om verkställighet av slutna ungdomsvård. Genom utskottets ställningstagande får motionärernas önskemål i stort anses tillgodosedda, och utskottet avstyrker motionerna Ju219, Ju340 och Ju466 i här behandlade delar.

Lagförslagen i övrigt

I propositionen föreslås också andra ändringar i passlagen som syftar till att öka säkerheten i passen. Här föreslås att giltighetstiden sänks för ett vanligt pass från tio till fem år också för personer över arton år. Skyldigheten att återlämna ett återkallat pass utvidgas till att omfatta även den som inte är passinnehavare i passlagens mening. Så kallade särskilda pass skall återkallas när de skäl som föranlett att passet utfärdats inte längre finns. Vissa ytterligare åtgärder föreslås också. Vidare föreslås en ändring i sekretesslagen (1980:100) som innebär att sekretess gäller hos en passmyndighet för sådan uppgift om enskilds personliga förhållanden som hänför sig till ärenden enligt passlagen, under förutsättning att det kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs. Utskottet föreslår att riksdagen antar också dessa förslag.

Passmyndighet

I motionerna Ju41 (m) och Ju42 (fp) begärs en utredning av möjligheten att överföra passhanteringen från polisen till annan myndighet.

Av 2 § passlagen framgår att polismyndighet är passmyndighet inom riket. Före ikraftträdandet av passlagen var länsstyrelsen landets passmyndighet.

I Polisverksamhetsutredningens betänkande Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:70) görs bedömningen att passhanteringen borde vara kvar hos polisen (s. 172 f.). I betänkandet konstaterar utredningen att arbetsuppgifterna med passhantering till allra största delen saknar polisiär relevans och därför, i linje med utredningens principiella ståndpunkter, borde föras över till en annan huvudman. Utredningen anser emellertid att ett överförande av passärendena skulle innebära så stora konsekvenser för framför allt polis-

kontoren i glesbygdsområden att det skulle få orimliga konsekvenser ur servicesynpunkt. Utredningen anser därför att passärendena även fortsättningsvis bör handläggas av polismyndigheterna.

Betänkandet bereds i Justitiedepartementet.

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat yrkanden som i likhet med de nu aktuella syftar till en renodling av polisens arbetsuppgifter, senast i februari 2004 (bet. 2003/04:JuU15 s. 12 f.). Utskottet anförde att polisens verksamhet i huvudsak skall koncentreras till dess kärnuppgifter. Med hänvisning bl.a. till att utskottet inte ville föregripa beredningen i Regeringskansliet förelåg enligt utskottet inte skäl för något uttalande från utskottets sida.

Utskottet är alltså av samma uppfattning, och utskottet avstyrker motionen Ju42 och motionen Ju41 i nu behandlad del.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Framställning av passbilder, punkt 2 (m, kd)

av Beatrice Ask (m), Peter Althin (kd), Jeppe Johnsson (m) och Hillevi Engström (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om framställning av passbilder. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2004/05:Ju37, 2004/05:Ju38 yrkandena 1 och 2, 2004/05:Ju39, 2004/05:Ju40 och 2004/05:Ju41 yrkande 1.

Ställningstagande

Det torde vara tekniskt möjligt för andra än passmyndigheten att ta fram underlag för biometriska pass. I den mån det är möjligt att med bibehållna säkerhetskrav låta t.ex. fotohandlare ta fram underlag för de nya passen anser vi att de skall ges möjlighet att göra detta. I stället för att ge passmyndigheten en exklusiv rätt bör det anges vilka säkerhetskrav fotohandlare och andra måste uppfylla för att vara behöriga att ta fram underlag för biometriska pass. Regeringen bör ges i uppdrag att utreda hur en sådan förändring kan genomföras.

2. Passmyndighet, punkt 3 (m, fp)

av Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Torkild Strandberg (fp), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om passmyndighet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Ju41 yrkande 2 och 2004/05:Ju42.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning måste polisens uppgifter renodlas så att polisen i större utsträckning kan ägna sig åt rent polisiära uppgifter, dvs. kärnverksamheten. Polismyndighetens hantering av pass är inte en sådan uppgift. Passhanteringen bör därför flyttas över till någon annan myndighet, t.ex. till Skatteverket.

Det får ankomma på regeringen att återkomma till riksdagen med ett förslag.

Särskilt yttrande

Ökad säkerhet i pass, punkt 1 (m, fp)

Beatrice Ask (m), Jeppe Johnsson (m), Torkild Strandberg (fp), Hillevi Engström (m) och Karin Granbom (fp) anför:

Det är angeläget att personer som dömts till fängelse inte lämnar landet innan de skall avtjäna sitt straff. Vi har motionsvägen drivit denna fråga under flera år. Det är mot denna bakgrund glädjande att regeringen nu lagt fram ett förslag som syftar till att säkerställa att verkställigheten kan genomföras. Vi har därför valt att inte reservera oss till förmån för motion Ju219 samt motionerna Ju340 och Ju466 i denna del.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:119 Ökad säkerhet i pass m.m.:

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i passlagen (1978:302),
2. lag om ändring i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt,
3. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
4. lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård.

Följdmotioner

2004/05:Ju37 av Jeppe Johnsson och Anders G Högmark (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att överföra framställandet av passbilder i ett offentligt monopol.

2004/05:Ju38 av Anna Grönlund Krantz och Gunnar Nordmark (båda fp):

1. Riksdagen avslår propositionen i den del som gäller passmyndighetens exklusiva rätt att ta passbilder och att 6 § passlagen ges en lydelse i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen beslutar om ändring i 6 § passlagen enligt vad som anförs i motionen.

2004/05:Ju39 av Cecilia Widegren och Ulf Sjösten (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Polismyndigheten skall genomföra en formell upphandling av framställandet av passbilder för de nya säkra passen.

2004/05:Ju40 av Camilla Sköld Jansson m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av konsekvensbeskrivningar och redovisningar av alternativa förslag vad gäller utfärdandet av fotografier för pass.

2004/05:Ju41 av Beatrice Ask m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sökanden av pass skall vara skyldig att inlämna eller låta passmyndigheten ta en bild i digitalt format av sökandens ansikte.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen skall låta utreda möjligheterna att överföra passhanteringen från polisen till annan myndighet.

2004/05:Ju42 av Johan Pehrson m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att pröva möjligheten att annan myndighet än polisen blir passmyndighet.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:Ju219 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de intagna på anstalt skall fräntas sitt pass.

2004/05:Ju340 av Johan Pehrson m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dömda personers rörelsefrihet.

2004/05:Ju466 av Peter Althin m.fl. (kd):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillgången till pass vid permissioner.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i passlagen (1978:302)

Härigenom föreskrivs i fråga om passlagen (1978:302)

dels att 3, 5–7, 12, 17, 19, 21, 23, 24, 26–28 och 30 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 5 a, 6 a och 6 b §§, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Pass utfärdas som vanligt pass eller särskilt pass.

I den mån annat ej följer av denna lag eller av föreskrifter som för särskilt angivna fall meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer, utfärdas vanligt pass med en giltighetstid av tio år, eller, om sökanden ej har fyllt aderton år, fem år. Vanligt pass skall gälla för resa till alla länder, om annat ej följer av denna lag och sökanden inte har begärt begränsning av passets giltighetsområde.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* närmare föreskrifter om särskilt pass. Därvid kan föreskrivas att sådant pass får utfärdas för den som uppehåller sig utomlands och *ej* kan styrka sitt svenska medborgarskap eller har förlorat svenskt medborgarskap utan att förvärva medborgarskap i annan stat.

Om annat inte följer av denna lag eller av föreskrifter som för särskilt angivna fall meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer, utfärdas vanligt pass med en giltighetstid av fem år. Vanligt pass skall gälla för resa till alla länder, om annat inte följer av denna lag och sökanden inte har begärt att passets giltighetsområde begränsas.

Regeringen eller *den* myndighet som regeringen bestämmer *får meddela* närmare föreskrifter om särskilt pass. Därvid kan föreskrivas att sådant pass får utfärdas för den som uppehåller sig utomlands och *inte* kan styrka sitt svenska medborgarskap eller har förlorat svenskt medborgarskap utan att förvärva medborgarskap i *en* annan stat.

5 §¹

Svensk medborgare får *ej* resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass. *Vad som har sagts nu gäller dock ej*

1. *på fartyg* mönstrat sjöfolk under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

En svensk medborgare får *inte* resa ut ur riket utan att medföra giltigt pass.

Första stycket gäller inte

1. mönstrat sjöfolk *på fartyg* under tjänstgöring ombord på fartyget eller fiskare under yrkesutövning,

¹ Senaste lydelse 2001:59.

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han har luftfartscertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i annat land än Sverige och som medför av myndighet i det landet *utfärdad legitimationshandling vilken gäller som pass,*

4. den som reser till någon av de stater som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 eller som har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna *eller till Schweiz,*

5. *passagerare på fartyg som efter utresan med återvändande tur anlöper svensk hamn, om passageraren enligt de villkor som gäller för resan inte tillåts stiga i land i främmande stat och medför särskilt passerkort för resan.*

Det ankommer på polisen att övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i första stycket. Den som enligt första stycket skall medföra pass vid utresa ur riket är skyldig att på begäran visa upp sitt pass för polisman, särskilt förordnad passkontrollant, tulltjänsteman eller tjänsteman vid Kustbevakningen eller vid Migrationsverket. Motsvarande skyldighet gäller vid inresa från annat land än

1. en stat som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985,

2. en stat som har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna eller

3. Schweiz.

Skyldigheten att uppvisa pass vid inresa gäller endast om det svenska medborgarskapet inte kan styrkas på annat sätt.

2. medlem av besättning på luftfartyg under tjänstgöring ombord på luftfartyget, om han *eller hon* har luftfartscertifikat eller därmed jämförlig handling,

3. den som är medborgare även i annat land än Sverige och som medför *legitimationshandling, vilken gäller som pass, utfärdad av en myndighet i det landet,*

4. den som reser till *Schweiz eller* till någon av de stater som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 eller som har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna.

En svensk medborgare skall vid inresa från annat land medföra giltigt pass. Detta gäller dock inte om det svenska medborgarskapet kan styrkas på annat sätt eller vid inresa från

1. en stat som har tillträtt eller anslutit sig till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985,

2. en stat som har slutit avtal om samarbete enligt konventionen med konventionsstaterna, eller

3. Schweiz.

5 a §

Polisen har till uppgift att övervaka att bestämmelserna i 5 § följs.

Den som enligt 5 § skall medföra pass skall på begäran

1. överlämna passet till en polisman eller särskilt förordnad passkontrollant, tjänsteman vid Kustbevakningen, Tullverket eller Migrationsverket,

2. låta befattningshavare enligt 1 ta en bild i digitalt format av passinnehavarens ansikte för kontroll av att detta motsvarar den ansiktsbild som finns sparad i passet.

När en kontroll enligt andra stycket 2 har genomförts, skall ansiktsbilden och de biometriska data som därvid har tagits fram omedelbart förstöras.

6 §

Passansökan görs hos *passmyndighet*. Ansökan skall avges på heder och samvete eller under annan sådan försäkran. Sökanden är skyldig att inställa sig personligen, om annat *ej* följer av föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

I enlighet med närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer är sökanden skyldig att i samband med passansökan ge in fotografier samt styrka sina personuppgifter, sitt svenska medborgarskap och sin identitet.

*Har pass förut utfärdats för sökanden och *ej* förstörts, förkommit eller makulerats, skall det i samband med ansökningen ges in för makulering, om särskilda skäl *ej* föranleder annat*

Passansökan görs hos *en passmyndighet*. Ansökan skall avges på heder och samvete eller under annan sådan försäkran. Sökanden är skyldig att inställa sig personligen, om annat *inte* följer av föreskrifter som *får* meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

Sökanden är skyldig att i samband med passansökan

1. låta passmyndigheten ta en bild i digitalt format av sökandens ansikte, och

2. styrka sin identitet, sitt svenska medborgarskap och övriga personuppgifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om att sökanden är skyldig att i samband med passansökan ge in fotografier.

*Om det tidigare har utfärdats ett pass för sökanden och detta *inte* har förstörts, förkommit eller makulerats, skall passet ges in i samband med att ansökan görs, om det *inte* finns särskilda skäl mot det.*

6 a §

Ansiktsbilden enligt 6 § andra stycket 1 skall sparas i ett lagringsmedium i passet. De biometriska data som tas fram ur ansiktsbilden skall omedelbart förstöras när passet har lämnats ut eller passansökan har återkallats eller avslagits.

6 b §

Ansiktsbilden enligt 6 § andra stycket 1 och de biometriska data som kan tas fram ur ansiktsbilden får inte användas vid sökning med hjälp av automatiserad behandling.

7 §²

Passansökan skall avslås, om

1. bestämmelserna i 6 § *ej* har iakttagits och sökanden *ej* har efterkommit uppmaning att avhjälpa bristen,

2. *ansökningen* avser pass för barn under *aderton* år och barnets vårdnadshavare *ej* har lämnat medgivande *samt* synnerliga skäl *ej föreligger* att ändå utfärda pass,

3. sökanden är anhållen, häktad eller underkastad övervakning enligt 24 kap. 3 § första stycket rättegångsbalken eller reseförbud eller anmälningsskyldighet enligt 25 kap. 1 § samma balk,

4. sökanden är efterlyst och skall *omhändertagas* omedelbart vid anträffandet,

5. sökanden genom *lagakraftvunnen* dom har dömts till frihetsberövande påföljd, som *ej* har börjat verkställas, och det finns sannolika skäl att *antaga*, att han *ämnar undandra* sig verkställigheten,

Passansökan skall avslås, om

1. bestämmelserna i 6 § *inte* har iakttagits och sökanden *inte* har *följt uppmaningen* att avhjälpa bristen,

2. *ansökan* avser pass för barn under *arton* år och barnets vårdnadshavare *inte* har lämnat medgivande och *det inte finns* synnerliga skäl att ändå utfärda pass,

3. sökanden är anhållen, häktad eller underkastad övervakning enligt 24 kap. 4 § första stycket rättegångsbalken eller reseförbud eller anmälningsskyldighet enligt 25 kap. 1 § samma balk,

4. sökanden är efterlyst och skall *omhändertas* omedelbart vid anträffandet,

5. sökanden genom *en dom som har vunnit laga kraft* har dömts till frihetsberövande påföljd, som *inte* har börjat verkställas, och det finns sannolika skäl att *anta* att han *eller hon har för avsikt att undandra* sig verkställigheten,

6. sökanden *avtjänar fängelsestraff och den sammanlagda tiden att avtjäna är fängelse i minst ett år och sökanden inte har*

² Senaste lydelse 1987:698.

6. sökanden enligt 2 kap. 12 § eller 6 kap. 6 § konkurslagen (1987:672) är ålagd att lämna ifrån sig sitt pass eller förbud att utfärda pass för sökanden har meddelats enligt samma lagrum.

villkorligt frigivits,

7. sökanden genomgår sluten ungdomsvård och den sammanlagda vårdtiden är minst ett år,

8. sökanden genomgår rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård, eller

9. sökanden enligt 2 kap. 12 § eller 6 kap. 6 § konkurslagen (1987:672) är ålagd att lämna ifrån sig sitt pass eller förbud att utfärda pass för sökanden har meddelats enligt samma lagrum.

12 §

Passmyndighet skall återkalla gällande pass, om

1. passinnehavaren *förlorar* sitt svenska medborgarskap,

2. passet avser barn under *aderton* år och barnets vårdnadshavare eller, om barnet vistas här i landet och står under vårdnad av båda föräldrarna, en av dem begär att passet skall återkallas *samt* synnerliga skäl *ej föreligger* mot återkallelse,

3. passinnehavare, som är efterlyst och skall *omhändertagas* omedelbart vid anträffandet, uppehåller sig utomlands *samt* särskilda skäl *påkallar* att passet återkallas,

4. passinnehavaren genom *laga-kraftvunnen* dom har dömts till frihetsberövande påföljd, som *ej* har börjat verkställas, och det finns sannolika skäl att *antaga*, att han *ämnar undandra* sig verkställigheten,

Passmyndigheten skall återkalla gällande pass, om

1. passinnehavaren *har förlorat* eller *efter ansökan har befriats från* sitt svenska medborgarskap,

2. passet avser barn under *arton* år och barnets vårdnadshavare eller, om barnet vistas här i landet och står under vårdnad av båda föräldrarna, en av dem begär att passet skall återkallas *och det inte finns* synnerliga skäl mot återkallelse,

3. passinnehavare, som är efterlyst och skall *omhändertagas* omedelbart vid anträffandet, uppehåller sig utomlands *och det av* särskilda skäl *är motiverat* att passet återkallas,

4. passinnehavaren genom *en* dom *som har vunnit laga kraft* har dömts till frihetsberövande påföljd, som *inte* har börjat verkställas, och det finns sannolika skäl att *anta*, att han *eller hon har för avsikt att undandra* sig verkställigheten,

5. *passinnehavaren avtjänar fängelsestraff* och den *sammanlagda tiden att avtjäna är fängelse i minst ett år* och innehavaren *inte har villkorligt frigivits,*

6. *passinnehavaren genomgår sluten ungdomsvård* och den *sam-*

5. hinder mot bifall till passansökan enligt 7 § förelåg vid tiden för passets utfärdande och hindret fortfarande består,

6. annan än den för vilken passet är utställt förfogar över passet.

Särskilt pass *får* dessutom återkallas, när de skäl som har föranlett passets utfärdande *ej* längre föreligger.

Har pass återkallats är passinnehavaren skyldig att på *anmaning* av passmyndighet överlämna passet till passmyndigheten eller annan myndighet. Detsamma gäller om beslut om begränsning av passets giltighet har meddelats. I sådant fall skall passet förses med anteckning om begränsningen och så snart det kan ske återställas till innehavaren. Passmyndigheten får förena *anmaningen* med vitesföreläggande.

Om pass som enligt första stycket skall överlämnas till myndighet finns hos passmyndighet eller uppvisas för sådan myndighet, kan myndigheten *kvarhålla* det. Finns passet hos annan myndighet, skall det på begäran av *passmyndighet* överlämnas till denna.

manlagda vårdtiden är minst ett år,

7. *passinnehavaren* genomgår rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,

8. hinder mot bifall till passansökan enligt 7 § förelåg vid tiden för passets utfärdande och hindret fortfarande består, *eller*

9. annan än den för vilken passet är utställt förfogar över passet.

Särskilt pass *skall* dessutom återkallas, när de skäl som har föranlett passets utfärdande *inte* längre finns.

17 §

Om ett pass har återkallats, är passinnehavaren eller den som annars förfogar över passet skyldig att på *begäran* av en passmyndighet överlämna passet till passmyndigheten eller annan myndighet. Detsamma gäller om *ett* beslut om begränsning av passets giltighet har meddelats. I sådant fall skall passet förses med *en* anteckning om begränsningen och så snart det kan ske återställas till innehavaren. Passmyndigheten får förena *en begäran* med vitesföreläggande.

Om *ett* pass, som enligt första stycket skall överlämnas till en myndighet, finns hos *en* passmyndighet eller uppvisas för *en* sådan myndighet, kan myndigheten *ta hand* om det. Finns passet hos *en* annan myndighet, skall det på begäran av *passmyndigheten* överlämnas till denna.

Om en polisman påträffar ett pass som enligt första stycket skall överlämnas till en myndighet, får polismannen ta hand om det och låta överlämna det till myndigheten. Detsamma gäller en tjänsteman vid Kustbevakningen eller Tullverket. Åtgärden skall doku-

menteras i enlighet med 27 § polislagen (1984:387).

19 §³

Passtillstånd fordras för den som
1. *undergår kriminalvård i anstalt, utom när påföljden är fängelse i två månader eller kortare tid,*
2. står under övervakning efter dom på skyddstillsyn eller villkorlig frigivning från fängelse.

Passtillstånd fordras för den som
1. *avtjänar fängelsestraff och inte är villkorligt frigiven, eller genomgår sluten ungdomsvård, utom när straffet eller vården är en månad eller kortare tid, eller*
2. står under övervakning efter dom på skyddstillsyn eller efter villkorlig frigivning från fängelse.

21 §⁴

Fråga om passtillstånd enligt 19 § prövas, om sökanden är intagen i kriminalvårdsanstalt, av styresmannen för anstalten och i annat fall av den frivårdsmyndighet som har överinseende över övervakningen. Styresmannen eller frivårdsmyndigheten får hänskjuta ärendet till övervakningsnämnden för avgörande. Ärendet skall alltid hänskjutas, om styresmannen eller frivårdsmyndigheten finner att tillstånd ej bör meddelas.

Passtillstånd skall vägras, om det skäligen kan antagas att den dömda skulle ägna sig åt brottslig verksamhet i samband med en utlandsresa, att han genom att resa utomlands skulle söka undandra sig fortsatt verkställighet av den ådömda påföljden eller att resan annars skulle motverka hans anpassning i samhället.

En fråga om passtillstånd för den som avtjänar fängelsestraff enligt 19 § 1 eller står under övervakning enligt 19 § 2 prövas av den lokala kriminalvårdsmyndigheten. Myndigheten får hänskjuta ärendet till övervakningsnämnden för avgörande. Ärendet skall alltid hänskjutas, om kriminalvårdsmyndigheten finner att tillstånd inte bör meddelas. En fråga om passtillstånd för den som genomgår sluten ungdomsvård enligt 19 § 1 prövas av Statens institutionsstyrelse.

Passtillstånd skall vägras, om det skäligen kan antas att den dömda skulle ägna sig åt brottslig verksamhet i samband med en utlandsresa, att han eller hon genom att resa utomlands skulle söka undandra sig fortsatt verkställighet av den ådömda påföljden eller att resan annars skulle motverka hans eller hennes anpassning i samhället.

³ Senaste lydelse 1993:204.

⁴ Senaste lydelse 1990:1015.

23 §⁵

I passtillstånd kan föreskrivas att pass får utfärdas endast med begränsad giltighet. I tillstånd som meddelas av *styresman eller frivårdsmyndighet* får dock sådan föreskrift meddelas endast om den överensstämmer med vad sökanden har begärt.

I ett passtillstånd kan föreskrivas att pass får utfärdas endast med begränsad giltighet. I tillstånd som meddelas av *en lokal kriminalvårdsmyndighet* får dock en sådan föreskrift meddelas endast om den överensstämmer med vad sökanden har begärt.

24 §⁶

Undergår passinnehavare *kriminalvård som anges i 19 § och föreligger sådant fall* att passtillstånd skulle ha vägrats enligt 21 § andra stycket, kan övervakningsnämnden besluta att framställning skall göras hos passmyndighet om att passet skall återkallas.

Om en passinnehavare *avtjänar fängelsestraff som anges i 19 § 1, eller står under övervakning enligt 19 § 2 och skulle* passtillstånd ha vägrats enligt 21 § andra stycket, kan övervakningsnämnden besluta att framställning skall göras hos passmyndigheten om att passet skall återkallas. *Om en passinnehavare genomgår sluten ungdomsvård enligt 19 § 1 och skulle* passtillstånd ha vägrats enligt 21 § andra stycket, kan *Statens institutionsstyrelse* göra en motsvarande framställning.

Beredts passinnehavare vård som anges i 20 § och är det med hänsyn till ändamålet med vården olämpligt att han har pass, kan *socialstyrelsen* besluta att framställning skall göras hos *passmyndighet* om att passet skall återkallas.

Om en passinnehavare bereds vård som anges i 20 § och om det med hänsyn till ändamålet med vården är olämpligt att han eller hon har pass, kan *Socialstyrelsen* besluta att en framställning skall göras hos *passmyndigheten* om att passet skall återkallas.

26 §

Får passmyndighet kännedom om att pass har utfärdats i strid mot bestämmelserna om passtillstånd, skall *passmyndigheten* omedelbart göra *anmälan* till myndighet som anges i 24 §, om passinnehavaren *alltjämt undergår kriminalvård* eller bereds sjukvård som avses i nämnda paragraf.

Om en passmyndighet får kännedom om att ett pass har utfärdats i strid mot bestämmelserna om passtillstånd, skall *den* omedelbart *anmäla detta* till myndighet som anges i 24 §, om passinnehavaren *fortfarande avtjänar fängelsestraff eller genomgår sluten ungdomsvård, står under övervakning* eller bereds sjukvård som avses i nämnda paragraf.

⁵ Senaste lydelse 1990:1015.

⁶ Senaste lydelse 1991:1963.

27 §⁷

Passmyndighetens *anmaning* enligt 17 § att överlämna pass får inte överklagas.

I annat fall än som avses i första stycket får passmyndighetens beslut överklagas hos *länsstyrelsen, om beslutet har meddelats av polismyndigheten, och hos allmän förvaltningsdomstol, om beslutet har meddelats av en passmyndighet utomlands.*

Beslut av länsstyrelsen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Grundas beslutet på att passtillstånd har vägrats eller på att en framställning enligt 24 eller 25 § har gjorts hos passmyndigheten, får beslutet dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Passmyndighetens *begäran* enligt 17 § att överlämna pass får inte överklagas.

I annat fall än som avses i första stycket får passmyndighetens beslut överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol.*

28 §⁸

Beslut av övervakningsnämnd enligt denna lag får överklagas hos Kriminalvårdsnämnden eller den hovrätt, hos vilken klaganden skulle ha kunnat överklaga beslut som avses i 37 kap. 8 § brottsbalken.

Beslut av Statens institutionsstyrelse enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

En chefsöverläkares beslut om anmälan enligt 20 § 1 får inte överklagas. Socialstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

30 §

Beslut som enligt denna lag meddelas av passmyndighet *eller länsstyrelse länder omedelbart till efterrättelse.*

Beslut som enligt denna lag meddelas av *en passmyndighet eller en allmän förvaltningsdomstol gäller omedelbart, om inte annat anges.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005.

2. Pass, som har utfärdats enligt äldre bestämmelser och inte har återkallats, gäller fortfarande under den tid som anges i passet.

3. Överklaganden som har kommit in till länsstyrelsen före den 1 oktober 2005 men som vid lagens ikraftträdande ännu inte har avgjorts skall

⁷ Senaste lydelse 1995:1703.

⁸ Senaste lydelse 1995:1703.

överlämnas till allmän förvaltningsdomstol och handläggas i enlighet med 27 § i dess nya lydelse.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt

Härigenom föreskrivs att 24 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

I den utsträckning det kan ske utan olägenhet får intagen inneha personliga tillhörigheter samt skaffa sig eller *mottaga* böcker, tidskrifter, tidningar och annat som kan bereda honom sysselsättning under *fritid*.

I övrigt får intagen inneha pengar och skaffa sig eller *mottaga* varor eller annat enligt särskilda bestämmelser. Om det är *påkallat* för att hindra att otillåtna varor *införes* i anstalt, får föreskrivas att de intagna *ej* utan särskilt medgivande får *mottaga* försändelse av annat slag än brev eller annan skriftlig handling.

I den utsträckning det kan ske utan olägenhet får *en* intagen inneha personliga tillhörigheter samt skaffa sig eller *ta emot* böcker, tidskrifter, tidningar och annat som kan bereda honom sysselsättning under *fritiden*.

I övrigt får *en* intagen inneha pengar och skaffa sig eller *ta emot* varor eller annat enligt särskilda bestämmelser. Om det är *nödvändigt* för att hindra att otillåtna varor *införs på en* anstalt, får föreskrivas att de intagna *inte* utan särskilt medgivande får *ta emot* försändelse av annat slag än brev eller annan skriftlig handling.

En intagen får inte utan särskilt medgivande disponera pass som förvaras av anstalten.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005.

¹ Lagen omtryckt i SFS 1990:1011.

3 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 7 kap 19 § sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. 19 §¹

Sekretess gäller hos polismyndighet för sådan uppgift om enskilds personliga förhållanden som hänför sig till

1. verksamhet som enbart innefattar hjälp eller annat bistånd åt enskild,

2. ärende om omhändertagande eller handräckning enligt lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård eller om vård av missbrukare utan samtycke inom socialtjänsten,

3. ärende om handräckning enligt lagstiftningen om omsorger om psykiskt utvecklingsstörda, vård av unga utan samtycke inom socialtjänsten eller enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård,

4. ärende som avses i 21 kap. föräldrabalken,

5. verksamhet som innefattar handräckning enligt smittskyddslagstiftningen eller annat bistånd åt smittskyddsläkare, eller

6. ärende enligt vapenlagen (1996:67),

om det kan antas att den enskilde eller någon *honom* närstående lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (1988:688) om besöksförbud för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon *honom*

Sekretess gäller hos polismyndighet för sådan uppgift om enskilds personliga förhållanden som hänför sig till

1. verksamhet som enbart innefattar hjälp eller annat bistånd åt enskild,

2. ärende om omhändertagande eller handräckning enligt lagstiftningen om psykiatrisk tvångsvård eller rättspsykiatrisk vård eller om vård av missbrukare utan samtycke inom socialtjänsten,

3. ärende om handräckning enligt lagstiftningen om omsorger om psykiskt utvecklingsstörda, vård av unga utan samtycke inom socialtjänsten eller enligt lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård,

4. ärende som avses i 21 kap. föräldrabalken,

5. verksamhet som innefattar handräckning enligt smittskyddslagstiftningen eller annat bistånd åt smittskyddsläkare, eller

6. ärende enligt vapenlagen (1996:67),

om det kan antas att den enskilde eller någon närstående *till den enskilde* lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (1988:688) om besöksförbud *och i ärende enligt passlagen (1978:302)* för uppgift om enskilds personliga förhållanden, om

¹ Senaste lydelse 2000:146.

närstående lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärendet.

det kan antas att den enskilde eller någon närstående *till den enskilde* lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärendet.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Den dömden får hindras att lämna det särskilda ungdomshemmet och i övrigt underkastas den begränsning av rörelsefriheten som är nödvändig för att verkställigheten skall kunna genomföras. Den dömdes rörelsefrihet får *också* inskränkas, när det behövs av hänsyn till andra intagnas eller personalens säkerhet.

Föreslagna lydelse

13 §

Den dömden får hindras att lämna det särskilda ungdomshemmet och i övrigt underkastas den begränsning av rörelsefriheten som är nödvändig för att verkställigheten skall kunna genomföras. *Den dömden får också hindras att disponera sitt pass.* Den dömdes rörelsefrihet får *även* inskränkas, när det behövs av hänsyn till andra intagnas eller personalens säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2005.

Rådets förordning (EG) nr 2252/04

Rådets förordning (EG) nr 2252/04 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometri i pass och resedokument

29.12.2004

Europeiska unionens officiella tidning

L 385/1

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2252/2004

av den 13 december 2004

om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 62.2 a,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska rådet i Thessaloniki den 19 och 20 juni 2003 fastslog att det behövs en enhetlig strategi inom Europeiska unionen vad gäller biometriska kännetecken eller biometriska data i tredjelandsmedborgares resehandlingar, EU medborgares pass och informationssystem (VIS and SIS II).
- (2) Minimisäkerhetsstandarder för pass infördes genom en resolution antagen av företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet den 17 oktober 2000 ⁽³⁾. Denna resolution bör nu förstärkas genom en gemenskapsåtgärd i syfte att skapa mer harmoniserade säkerhetsstandarder för pass och resehandlingar som skydd mot förfälskning. Samtidigt bör biometriska kännetecken integreras i passet eller resehandlingen, så att det skapas en tillförlitlig koppling mellan den rättmätige innehavaren och handlingen.
- (3) Harmoniseringen av säkerhetsdetaljer och införandet av biometriska kännetecken är ett viktigt steg på vägen mot användandet av nya element, med tanke på framtida utveckling på europeisk nivå, för att göra resehandlingar

säkrare och skapa en mer tillförlitlig koppling mellan innehavaren och passet eller resehandlingen och därigenom bidra till att förhindra att de används i bedrägligt syfte. Internationella civila luftfartsorganisationens (ICAO) specifikationer, i synnerhet de som anges i dokument 9303 om maskinläsbara resehandlingar, bör beaktas.

- (4) Denna förordning omfattar endast harmonisering av säkerhetsdetaljer, inklusive biometriska kännetecken för medlemsstaternas pass och resehandlingar. Att utse de myndigheter och organ som bemyndigas att få tillgång till uppgifterna i handlingarnas lagringsmedium är en fråga för nationell lagstiftning, med förbehåll för relevanta bestämmelser i gemenskapslagstiftningen, Europeiska unionens lagstiftning eller internationella avtal.
- (5) Denna förordning bör endast innehålla sådana specifikationer som inte är sekretessbelagda. Dessa behöver kompletteras med specifikationer som får förbli sekretessbelagda för att förebygga risken för hel och delförfälskning. Sådana ytterligare tekniska specifikationer bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽⁴⁾.
- (6) Kommissionen bör biträdas av den kommitté som inrättades genom artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 1683/95 av den 29 maj 1995 om en enhetlig utformning av visumhandlingar ⁽⁵⁾.
- (7) För att kunna garantera att de uppgifter som avses inte görs tillgängliga för fler personer än nödvändigt, är det också av stor vikt att varje medlemsstat utser ett enda organ som ansvarigt för tillverkningen av pass och resehandlingar, samtidigt som det bör stå medlemsstaterna fritt att vid behov byta ut detta organ. Av säkerhetsskäl bör varje medlemsstat meddela kommissionen och övriga medlemsstater namnet på det ansvariga organet.

⁽¹⁾ EUT C 98, 23.4.2004, s. 39.⁽²⁾ Yttrandet avgiwet den 2 december 2004 (ännu ej offentliggjort i EUT).⁽³⁾ EGT C 310, 28.10.2000, s. 1.⁽⁴⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.⁽⁵⁾ EGT L 164, 14.7.1995, s. 1. Förordningen senast ändrad genom 2003 års anslutningsakt.

- (8) Beträffande vilka personuppgifter som skall behandlas i samband med pass och resehandlingar gäller Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾. Det bör säkerställas att inga andra uppgifter lagras i passet, om det inte föreskrivs i förordningen eller dess bilagor eller anges i den aktuella resehandlingens.
- (9) För att det grundläggande målet, dvs. införande av gemensamma säkerhetsstandarder och interoperabla biometriskt kännetecken, skall kunna uppnås, är det i enlighet med proportionalitetsprincipen nödvändigt och lämpligt att fastställa regler för samtliga medlemsstater som tillämpar konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985⁽²⁾. I enlighet med artikel 5 tredje stycket i fördraget går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträvarde målen.
- (10) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Danmark. Eftersom denna förordning bygger på Schengenregelverket enligt bestämmelserna i avdelning IV i tredje delen av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, skall Danmark, i enlighet med artikel 5 i nämnda protokoll, inom en tid av sex månader efter det att rådet har antagit förordningen besluta huruvida landet skall införliva denna med sin nationella lagstiftning.
- (11) Denna förordning utgör en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket⁽³⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av förordningen, som inte är bindande för eller tillämplig i Förenade kungariket.
- (12) Denna förordning utgör en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket⁽⁴⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av förordningen, som inte är bindande för eller tillämplig i Irland.
- (13) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket⁽⁵⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket, vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.B i rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet⁽⁶⁾.
- (14) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket⁽⁷⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.B i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 4.1 i rådets beslut av den 25 oktober 2004 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av vissa bestämmelser i det avtalet⁽⁸⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE

Artikel 1

- Pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna skall överensstämma med minimisäkerhetsstandarderna i bilagan.
- Passen och resehandlingarna skall innefatta ett lagringsmedium, som skall innehålla en ansiktsbild. Medlemsstaterna skall också låta fingeravtryck i interoperabla format ingå. Uppgifterna skall säkras, och lagringsmediet skall ha tillräcklig kapacitet och möjlighet att garantera uppgifternas integritet, autenticitet och sekretess.
- Denna förordning är tillämplig på pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna. Den är inte tillämplig på identitetskort som medlemsstaterna utfärdar till sina medborgare eller på provisoriska pass och resehandlingar med en giltighetstid på högst tolv månader.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19. Konventionen senast ändrad genom förordning (EG) nr 871/2004 (EUT L 162, 30.4.2004, s. 29).

⁽³⁾ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽⁴⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

⁽⁵⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁶⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽⁷⁾ Rådets handling 13054/04, tillgänglig på Internet (<http://register.consilium.eu.int>).

⁽⁸⁾ Rådets handlingar 13464/04 och 13466/04, tillgängliga på Internet (<http://register.consilium.eu.int>).

29.12.2004

Europeiska unionens officiella tidning

L 385/3

Artikel 2

Ytterligare tekniska specifikationer för pass och resehandlingar enligt följande skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 5.2:

- a) Ytterligare säkerhetsdetaljer och säkerhetskrav, inklusive strängare standarder för att förebygga risken för hel- och delförfälskningar.
- b) Tekniska specifikationer för lagringsmediet för de biometriskä kännetecknen och deras säkerhet, inklusive förhindrande av obehörig åtkomst.
- c) Kvalitetskrav och gemensamma standarder för ansiktetsbilderna och fingeravtrycken.

Artikel 3

1. I enlighet med förfarandet i artikel 5.2 får det beslutas att de specifikationer som avses i artikel 2 skall vara sekretessbelagda och inte får offentliggöras. I sådana fall skall de vara tillgängliga endast för de organ som medlemsstaterna har utsett att ansvara för tryckning och för personer som vederbörligen har bemyndigats av en medlemsstat eller av kommissionen.

2. Varje medlemsstat skall utse ett enda organ som ansvarigt för tryckning av pass eller resehandlingar. Namnet på detta organ skall meddelas kommissionen och övriga medlemsstater. Samma organ får utses av två eller flera medlemsstater. Varje medlemsstat skall ha rätt att byta ut det utsedda organet. Medlemsstaten skall då underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om detta.

Artikel 4

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om uppgiftsskydd skall personer till vilka pass eller resehandlingar utfärdas ha rätt att kontrollera personuppgifterna i passet eller resehandlingen och i förekommande fall begära att uppgifter rättas eller stryks.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Bryssel den 13 december 2004.

På rådets vägnar

B. R. BOT

Ordförande

2. Passet eller resehandlingen skall inte innehålla några uppgifter i maskinläsbar form, om de inte föreskrivs i denna förordning eller bilagan till denna eller anges i passet av den utfärdande medlemsstaten enligt dess nationella lagstiftning.

3. Vid tillämpningen av denna förordning får de biometriskä kännetecknen i pass och resehandlingar endast användas för att kontrollera

- a) handlingens autenticitet,
- b) innehavarens identitet genom direkt tillgängliga jämförbara kännetecknen, när uppvisande av pass eller andra resehandlingar krävs enligt lag.

Artikel 5

1. Kommissionen skall biträdas av den kommitté som inrättades genom artikel 6.2 i förordning (EG) nr 1683/95.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 6

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Medlemsstaterna skall tillämpa denna förordning

- a) i fråga om ansiktetsbilden, senast 18 månader,
- b) i fråga om fingeravtrycken, senast 36 månader

efter antagandet av de åtgärder som avses i artikel 2. Detta skall dock inte påverka giltigheten av redan utfärdade pass och resehandlingar.

BILAGA

**MINIMISÄKERHETSSTANDARDER FÖR PASS OCH RESEHANDLINGAR SOM UTFÄRDAS AV
MEDLEMSSTATERNA****Inledning**

I denna bilaga anges den minimisäkerhetsnivå som medlemsstaternas pass och resehandlingar måste uppnå. Bestämmelserna i denna bilaga rör i första hand sidan med personuppgifter. De allmänna säkerhetsdetaljerna är också tillämpliga på passens och resehandlingarnas övriga delar.

Sidan med personuppgifter får innehålla olika typer av grundmaterial. I denna bilaga anges minimisäkerhetsnivån för de specifika material som används.

1. Material

Det papper som används i de delar av passet eller resehandlingen som används för personuppgifter eller andra uppgifter skall uppfylla följande minimikrav:

- Inga optiska blekmedel.
- Dubbelverkande vattenmärken.
- Säkerhetsreagenser som skydd mot försök till kemisk radering.
- Färgade fibrer (delvis synliga och delvis fluorescerande i ultraviolettt belysning eller osynliga och fluorescerande i minst två färger).
- UV fluorescerande planschetter rekommenderas (obligatoriskt för klistermärken).
- Användning av säkerhetstråd rekommenderas.

Om personuppgiftssidan utgörs av ett klistermärke, behövs inget vattenmärke i den sidans papper. I papperet för insidorna på passets eller resehandlingens pärmar behövs inte heller något vattenmärke. Säkerhetsreagenser på pärmens insidor behövs bara om uppgifter förs in där.

Sytråden bör skyddas mot utbyte.

Om ett kort för infogande av personuppgifter i passet eller resehandlingen helt består av ett syntetiskt grundmaterial, är det i allmänhet inte möjligt att införa äkthetskännetecken som är avsedda för sådant papper som används i pass eller resehandlingar. När det gäller klistermärken och kort, måste avsaknaden av dessa kännetecken i materialet kompenseras genom åtgärder i fråga om säkerhetstryck, kopieringsskydd eller en metod för utfärdande enligt avsnitten 3, 4 och 5 som går utöver nedanstående minimistandarder.

2. Personuppgiftssida

Passet eller resehandlingen skall innehålla en maskinläsbar sida med personuppgifter, vilken skall överensstämma med del 1 (maskinläsbara pass) i ICAO dokument 9303 och utfärdas i enlighet med de specifikationer för maskinläsbara pass som anges i det dokumentet.

På denna sida skall det även finnas en bild av innehavaren: bilden skall inte anbringas på ytan utan integreras i det material som personuppgiftssidan består av, med hjälp av de metoder för utfärdande som anges i avsnitt 5.

Personuppgifterna skall införas på den sida som följer efter titelsidan i passet eller resehandlingen. Under alla omständigheter får personuppgifterna inte längre införas på insidan av pärmen.

Personuppgiftssidan skall ha en sådan utformning att den kan särskiljas från passets övriga sidor.

3. Tryckmetoder

Följande tryckmetoder skall användas:

A. Bottenmönster:

- Tvåfärgat utformade guilloccher eller likvärdiga strukturer.
- Irisstryck, om möjligt fluorescerande.
- UV fluorescerande övertryck.
- Motiv med skyddseffekt mot hel och delförfalskningar (särskilt på personuppgiftssidan), eventuellt även mikrotext.
- På pappersidor i passet eller resehandlingen och på klistermärken måste reagensfärger användas.
- Om papperet i passet eller resehandlingen är väl skyddat mot försök till radering är användningen av reagensfärger frivillig.

B. Formulärtryck:

Med integrerad mikrotext (om sådan inte redan ingår i bottenmönstret).

C. Numrering:

Alla sidor inne i passet eller resehandlingen bör ges ett unikt dokumentnummer genom tryck (om möjligt med särskild utformning av siffrorna eller med särskilt typsnitt och med UV fluorescerande tryckfärg) eller perforering; på passkort bör ett unikt dokumentnummer integreras med användning av samma teknik som för personuppgifterna. Det rekommenderas att det unika dokumentnumret på passkort görs synligt på kortets båda sidor. Om ett klistermärke används för personuppgifterna, bör det unika dokumentnumret tryckas med fluorescerande tryckfärg, varvid användning av en speciell siffertyp eller särskilt typsnitt är obligatorisk.

Om klistermärken eller icke laminerade pappersidor i passets innerdel används för personuppgifterna, skall även intaglio med latent bildefekt, mikrotext och optiskt variabel tryckfärg och ett DOVID (Diffractive Optically Variable Image Device) användas. Kompletterande optiskt variabel säkerhetsanordningar skall även användas på passkort som helt består av ett syntetiskt grundmaterial, åtminstone genom användning av ett DOVID eller likvärdiga lösningar.

4. Kopieringskydd

Optiskt variabela säkringar (OVD) eller liknande, som ger samma identifierings och säkerhetsnivå som för närvarande gäller för den enhetligt utformade viseringen, skall användas på personuppgiftssidan och ha formen av diffraktiva strukturer som reagerar diffraktionsoptiskt (DOVID) och som är integrerade i varmlaminatet eller det likvärdiga laminatet (så tunt som möjligt) eller applicerade som en OVD överlagring eller, på klistermärken eller en icke laminerad inre pappersida i passet, i form av metalliserat eller delvis avmetalliserat OVD (övertryckt med intaglio) eller andra likvärdiga säkringar.

De optiskt variabla säkringarna bör integreras i handlingen som en del av en skiktad struktur, vilket ger ett effektivt skydd mot hel- och delförfälskning. I handlingar som tillverkas av papper bör säkringarna integreras så att de täcker en så stor yta som möjligt som en del av varmlaminatet eller det likvärdiga laminatet (så tunt som möjligt) eller appliceras som en säkerhetsöverlagring, på det sätt som beskrivs i avsnitt 5. I handlingar som tillverkas av ett syntetiskt grundmaterial bör märkena integreras i själva kortskiktet över en så stor yta som möjligt.

Om ett syntetiskt kort är personifierat genom lasergraving och en optiskt variabel laserskriven anordning är integrerad i detta, skall ett diffraktionsoptiskt OVD användas, åtminstone i form av ett metalliserat eller genomsynligt DOVID med fast placering, för att förbättra skyddet mot reproduktion.

Om personuppgiftssidan är gjord av ett syntetiskt grundmaterial med en kärna av papper, skall ett diffraktionsoptiskt OVD användas, åtminstone i form av ett metalliserat eller genomsynligt DOVID med fast placering, för att förbättra skyddet mot reproduktion.

5. Metoder för utfärdande

För att garantera att uppgifterna i passet eller resehandlingens är adekvat skyddade mot försök till hel och delförfälskning skall personuppgifterna, inbegripet bilden på innehavaren, innehavarens namnteckning samt de viktigaste utfärdandeuppgifterna, integreras i handlingens grundmaterial. Konventionella metoder för att fästa bilden skall inte längre användas.

Följande metoder för utfärdande kan användas:

- Lasertryck.
- Termotransfer.
- Bläckstråletryck.
- Fotografiskt förfarande.
- Lasergravyr som effektivt tränger in i de kortskikt som innehåller säkerhetsdetaljerna.

För att garantera att personuppgifterna och utfärdandeuppgifterna skall få ett adekvat skydd mot försök till radering är vamlaminering eller likvärdig laminering (så tunn som möjligt) med kopieringsskydd obligatorisk vid användning av lasertryck, termotransfer eller fotografiska metoder.

Resehandlingar skall vara maskinläsbara. Personuppgiftssidan skall vara utformad i enlighet med specifikationerna i del 1 i KAO dokument nr 9303, och utfärdandeförfarandena måste uppfylla dess specifikationer för maskinläsbara handlingar.